

Republika Hrvatska
Općinski sud u Osijeku
Europske avenije 7
31 000 Osijek

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Osijeku, po sucu toga suda J. P., u pravnoj stvari tužitelja V. I., zastupana po punomoćniku, protiv tuženika SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU, MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK, Osijek, Cara Hadrijana 10-e, OIB: 16214165873, zastupano po Odvjetničkom društvu, radi isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene dana 23. listopada 2017. godine, u prisutnosti punomoćnika stranaka, a odlukom objavljenom 14. prosinca 2017. godine,

p r e s u d i o j e

I/ Nalaže se tuženiku SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU, MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK, Osijek, Cara Hadrijana 10-e, OIB: 16214165873, da tužitelju V.I, isplati iznos od 13.398,62 kn bruto (trinaesttisućatristodevedesetosamkunašezdesetdvijelipe), zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom:

- na iznos od 985,82 kn od dana 16. siječnja 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. veljače 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. ožujka 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. travnja 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. svibnja 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. lipnja 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. srpnja 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. kolovoza 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. rujna 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 985,82 kn od dana 16. listopada 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 990,12 kn od dana 16. studenog 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 990,12 kn od dana 16. prosinca 2016. godine, do isplate,
- na iznos od 990,12 kn od dana 16. siječnja 2017. godine, do isplate,
- na iznos od 570,06 kn od dana 16. veljače 2017. godine, do isplate,

u visini stope određene čl. 29. Zakona o obveznim odnosima koja se za svako polugodište određuje uvećanjem prosječne kamate na stanja kredita odobrenih na razdoblje

dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, za tri postotna poena, sve u roku 8 dana.

II/ Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi prouzročeni parnični trošak ovog postupka u iznosu od 6.500,00 kn, uvećan za zakonsku zateznu kamatu tekuću od dana donošenja presude do isplate u visini stope određene čl. 29. Zakona o obveznim odnosima koja se za svako polugodište određuje uvećanjem prosječne kamate na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, za tri postotna poena, sve u roku 8 dana.

Obrazloženje

Tužitelj je podnio tužbu dana 10. svibnja 2017. godine protiv tuženika sa tužbenim zahtjevom kao u izreci presude.

U tužbi navodi da je radnik tuženika, te da od poslodavca zahtjeva isplatu razlike plaće temeljem odredbe čl. III. Izmjena i dopuna Dodatku sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama sklopljenog dana 26. listopada 2011. godine i Arbitražne odluke od prosinca 2011.g. Tuženik kao poslodavac predstavlja javnu službu u smislu odredbe čl. 2. Zakona o plaćama u javnim službama (NN 27/01 i 39/09).

Dana 23. studenog 2006. godine između Vlade Republike Hrvatske (nastavno Vlada RH) i sindikata javnih službi sklopljen je Sporazum o osnovici za plaće u javnim službama (nastavno Sporazum). Sporazumom je ugovoreno povećanje osnovice za izračun plaća u javnim službama (nastavno osnovica) za po 6 % u 2007.g., 2008.g. i 2009.g.

Zbog nastupa recesije dana 12. svibnja 2009. godine Vlada RH i Sindikati javnih službi sklopili su dodatak Sporazumu o osnovici plaće u javnim službama (nastavno Dodatak sporazumu).

Dodatkom sporazumu osnovica je privremeno zamrznuta na razinu 2008.g. na iznos 5.108,84 kn, dok je povećanje osnovice za preostalih 6 % iz 2009.g. na iznos od 5.415,37 kn sporazumno odgođeno sukladno uvjetima iz čl. 3. Dodatka sporazuma.

Dana 26. listopada 2011.g. između Vlade RH i sindikata javnih službi sklopljene su Izmjene i dopune dodatka sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama koji predstavlja osnovu ove tužbe (nastavno izmjene dodatka sporazumu). Izmjene Dodatka sporazumu usvojene su i u obliku Arbitražne odluke od dana 7. prosinca 2011.g.

Sukladno čl. XI. st. 4. Izmjena Dodatka sporazumu ugovoreno trajanje istoga je 5 godina. Zbog pravila o produženoj primjeni kolektivnih ugovora iz čl. 199. st. 1. Zakona o radu (NN 93/14) primjena Izmjena Dodatka sporazumu istekla je dana 26. siječnja 2017. godine.

Izmjena Dodatka sporazumu predstavlja Kolektivni ugovor sklopljen sukladno odredbama čl. 2. Zakona o osnovici plaće u javnim službama (NN 39/09, 124/09) temeljem koje se osnovica za plaće u javnim službama utvrđuje kolektivnim ugovorom između Vlade RH i sindikata javnih službi, te odredbe čl. 51. st. 4. Temeljenog kolektivnog ugovora za

službenike i namještenike u javnim službama (NN 115/10), kojom je bila utvrđena primjena Dodatka sporazumu, te svih njegovih izmjena i dopuna, na pitanje visine plaće u javnim službama, kako i odredbe čl. 51. st. 4. Temeljenog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (NN 141/12), kojom je utvrđena primjena Dodatka sporazumu, te svih njegovih izmjena i dopuna na pitanje visine plaće u javnim službama.

Vlada RH i sindikati javnih službi su dana 28. prosinca 2012.g. usvojili Vjerodostojno tumačenje Izmjena Dodatka sporazuma radi pojašnjenja primjene čl. IV. st. 5. u vezi čl. VII. st. 1. Izmjena Dodatka sporazumu.

Uvjeti za povećanje osnovice temeljem odredbe čl. III. Izmjena Dodatka sporazumu ispunjeni su krajem 2015.g., s početkom primjene od siječnja 2016.g., međutim tuženik kao poslodavac i pravna osoba koja predstavlja javnu službu propustio je isplatiti plaću u skladu s povećanom osnovicom, zbog čega tužitelj ovom tužbom zahtjeva sudsku zaštitu.

Odredbom čl. III. Izmjene Dodataka sporazumu ugovoreno je da "osnovica za obračun plaće u javnim službama iznositi će 5.415,37 kn bruto, za mjesec u kojem službeni pokazatelji Državnog zavoda za statistiku RH ukažu da je poboljšanje stanja, odnosno rast međugodišnjeg realnog tromjesečnog BDP-a za dva tromjesečja uzastopno (u odnosu na isto razdoblje prethodne godine), **prosječno dva ili više posto** (mjereno aritmetičkom sredinom dvije stope realnog rasta međugodišnjeg tromjesečnog BDP-a dva uzastopna tromjesečja) i primjenjivat će se iza toga do prve slijedeće promjene prema ovim izmjenama i dopunama".

Dana 28. kolovoza 2015. godine Državni zavod za statistiku (nastavno DZS) objavio je prvu procjenu tromjesečnog BDP-a za drugo tromjesečje 2015.g. u kojoj se navodi kako je BDP realno veći za 1,2 % u drugom tromjesečju 2015.g. u odnosu na isto tromjesečje 2014.g. Isti statistički pokazatelji potvrđeni su i procjenom DZS-a od 4. rujna 2015. godine.

Dana 27. studenog 2015. godine DZS je objavio prvu procjenu tromjesečnog BDP-a za treće tromjesečje 2015.g. u kojoj se navodi kako je BDP realno veći za 2,8 % u trećem tromjesečju 2015.g. u odnosu na isto tromjesečje 2014.g. Isti statistički pokazatelji potvrđeni su i procjenom DZS od dana 4. prosinca 2015. godine.

S obzirom da aritmetička sredina gore navedene dvije stope realnog rasta BDP iznosi upravo 2 %, krajem studenog 2015.g. ispunjen je uvjet iz čl. III. Izmjena Dodatka sporazumu, jer su u tom mjesecu objavljeni relevantni podaci DZS-a. Budući je odredbom čl. VII. c. st. 3. Izmjena Dodatka sporazumu ugovoreno da ako se nešto isplaćuje ili povećava "za mjesec", da se u prvom slijedećem vrši ta primjena, isplata odnosno povišica, onda se osnovica za rad u prosincu 2015.g. povećala na iznos od 5.415,37 kn.

BDP je i dalje nastavio rasti, pa je tako dana 4. ožujka 2016. godine DZS objavio procjenu tromjesečnog BDP-a za četvrto tromjesečje 2015.g. u kojoj se navodi kako je BDP realno veći za 1,9 % u odnosu na isto tromjesečje 2014. godine.

DZS je dana 20. listopada 2016. godine objavio Priopćenje za javnost u povodu objave usklađenih tromjesečnih podataka BDP od prvog tromjesečja 2014.g. do drugog tromjesečja 2016.g. prema BDP za 2014.g. Iz revidiranih podataka proizlazi da bi, bez zaokruživanja, kvartalna stopa rasta BDP za drugi kvartal 2015.g. iznosila 1,24561 %, dok bi za treći kvartal iznosila 2,78247 %. Stoga, revidirani podaci DZS-a jasno pokazuju da su uvjeti za povećanje osnovice iz čl. III. Izmjena dodatka sporazumu ispunjeni krajem studenog 2015.g.

Budući da je tuženik od siječnja 2016.g. i nadalje tužiteljevu plaću obračunavao po osnovici od 5.108,84 kn, u mjesto 5.415,37 kn, ukupan dug tuženika prema tužitelju s osnova razlike u plaći iznosi 13.398,62 kn za sve plaće od siječnja 2016.g. do zaključno siječnja 2017. godine, a sukladno obračunu koji se dostavlja uz tužbu. Ove sve uvećano za zakonsku zateznu kamatu za svakomjesečni dospjeli iznos.

U odgovoru na tužbu tuženik se istoj protivi u cijelosti, smatrajući da je tužbeni zahtjev pravno i činjenično neutemeljen i u cijelosti neosnovan.

Tuženik ističe kako je nesporno da je tužiteljica radnica tuženika, kao i da tuženik kao poslodavac predstavlja javnu službu u smislu odredbe čl. 2. Zakona o plaćama u javnim službama.

Tuženik osporava pravnu osnovu tužbenog zahtjeva, a koja se temelji na odredbi čl. III. Izmjena i dopuna dodatka sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama od 26. listopada 2011.g. i Arbitražne odluke od 7. prosinca 2011.g.

Naime, tuženik prvenstveno osporava valjanost Izmjena i dopuna sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama, a obzirom isti nije potpisan od strane svih potpisnica prvotnog Sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama. Tuženik također ističe kako su izmjene i dopune sporazuma donesene na nezakonit način obzirom da ih je Vlada RH usvojila na telefonskoj sjednici. Vlada može zasjedati ako je na sjednici nazočna većina članova Vlade, pri čemu odlučuje običnom većinom, osim u slučajevima propisanim čl. 14. Zakona o Vladi. Tuženik ne osporava mogućnost Vlade da se odluke u slučaju odsutnosti članova donose na način da odsutni članovi Vlade glasaju preko telefona, ali u tom slučaju tako donesena odluka, a sukladno čl. 38. Poslovnika Vlade mora biti potvrđena na idućoj sjednici Vlade, a što u ovom slučaju nije učinjeno, a što čini izmjene i dopune sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama bez pravnog učinka.

Tuženik također ističe kako je čl. VII. st. 1. Izmjena i dopuna dodatka sporazuma od 26. listopada 2011.g. predviđeno kako će se za slučaj da realni međugodišnji tromjesečni BDP zabilježi negativni rast u nekom od razdoblja opisanih u člancima III. - V. navedenih Izmjena i dopuna, usklađenje se odgađa za onoliko tromjesečja koliko je pad realnog tromjesečnog BDP-a trajao.

Slijedom navedenog, a obzirom je iz dokumentacije koja prileži spisu razvidno da je pad BDP trajao više od tri godine, od dana potpisa Izmjena i dopuna dodatka sporazumu, to bi do primjene povećane osnovice, ukoliko bi bili osnovani navodi tužiteljice, a što tuženik i dalje osporava, moglo doći tek od 1. siječnja 2019. godine, odnosno po isteku razdoblja za koje se odgađa usklađenje određeno čl. VII. st. 1. Izmjena i dopuna dodatka sporazuma.

Opreza radi tuženik osporava i visinu postavljenog tužbenog zahtjeva.

U podnesku od 13. lipnja 2017. godine i 26. rujna 2017.g. tužitelj se očituje na navode iz odgovora na tužbu, te navodi da tuženik ističe prigovor ništetnosti, odnosno da bi Izmjene i dopune Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 26. listopada 2011. godine (dalje: Izmjene Dodatka Sporazumu) bile ništetne, jer iste nije potpisao Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske (dalje: SSZSSH) kao jedan od sindikata javnih

službi koji je potpisao Sporazum o osnovici iz 2006. godine i Dodatak Sporazumu iz 2009. godine.

Iz sudske prakse na koju se tuženik poziva, tj. odluke VSRH Revr-409/09, ne proizlazi da bi izmjene kolektivnog ugovora nužno morale biti potpisane od svih izvornih potpisnika kolektivnog ugovora. Iz iste odluke VSRH proizlazi da pojedini sindikati ne smiju protivno zakonu biti isključeni iz kolektivnog pregovaranja, te sklapanja kolektivnog ugovora.

Tuženik nije ponudio dokaz da bi SSHSSZ bio protuzakonito isključen iz kolektivnog pregovaranja, a niti je SSHSSZ, niti bili koji drugi sindikat u RH, ikada tvrdio da bi bio protuzakonito isključen iz pregovaranja o Izmjenama Dodatka Sporazumu. SSHSSZ je parafirao Izmjene Dodatka Sporazumu, što dokazuje da je ravnopravno s ostalim sindikatima sudjelovao u pregovorima.

Suprotno tuženikovim navodima, VSRH je u odluci Revr-408/12 potvrdio da: "Kolektivni ugovor ne moraju nužno sklopiti sve strane koje su sudjelovale u Kolektivnom pregovaranju. Da bi isti mogao proizvesti valjane pravne učinke, dovoljno je da je potpisan bar od po jednog subjekta na strani poslodavaca i jednog na strani Sindikata", te da "okolnost što jedan od subjekata na strani sindikata nije potpisao navedeni aneks, nije od utjecaja na valjanost istog".

Presuda VSRH br. Revr-408/12 je ujedno potvrđena i odlukom Ustavnog suda RH poslovni br. U-III/3535/2012, (presude VSRH Revr-408/12 od 3. travnja 2013. godine, te Ustavnog suda RH b.r. U-III/3535/2013 od 5. ožujka 2015. godine).

VSRH je u presudi br. GŽ-13/02 zauzeo shvaćanje prema kojem "treba smatrati da je sindikat pravilno zastupljen u pregovorima i kad zastupnici nekih od zastupljenih sindikata ne sudjeluju u pregovorima jer su to odbili", "treba tumačiti da je sindikat u pregovorima valjano zastupljen i onda kad drugi zastupljeni sindikat kod poslodavca, iz bilo kojeg razloga, odbije sudjelovati u pregovorima", (VSRH br. GŽ-13/02 od 30. prosinca 2012.).

Slijedom navedenog tužitelj smatra da tuženikova teza, o tome da Izmjene Dodatka Sporazumu ne bi bile valjane samo iz razloga što je jedan od osam sindikata odbio potpisati iste, nema uporišta u sudskoj praksi VSRH i USRH, a niti u zakonu.

SSZSSH je sklapanjem Temelnog kolektivnog ugovora iz 2012. godine, odnosno usvajanjem čl. 51. st. 4. istog, naknadno pristupio Izmjenama Dodatka Sporazumu, koja nesporna činjenica opovrgava tuženikove prigovore.

Što se tiče tuženikovog prigovora o kolektivnom pregovaranju, odnosno da su ništetni ne samo Izmjena Dodatka Sporazumu iz 2011. godine, već i Dodatak Sporazumu iz 2009. godine, te Sporazum o osnovici iz 2006. godine i to zbog navodno nezakonitih kolektivnih pregovora, tužitelj prije svega ističe da je činjenica da se navedeni pravni akti glede visine osnovice neprekidno i nesporno primjenjuju od kraja 2006. godine do kraja 2016. godine, tj. punih deset godina. Iste akte su glede visine osnovice primjenjivali i prihvatili kako sam tuženik, Vlada RH, svi sindikati javnih službi, te svi zaposlenici u javnim službama.

Tuženik neosnovano tvrdi da glede navedenih pravnih akata nikada nisu zakonito provedeni kolektivni pregovori, a ovo iz razloga što su Sindikati sporazumno odlučili o pregovaračkim odborima. Odredbom čl. 254. st. 2. ZR-a propisano je da o broju članova i

sastavu pregovaračkog odbora sindikati odlučuju sporazumno, dok je stavkom 3. propisano da tek ako se sindikati ne sporazumiju o sastavu pregovaračkog odbora, o istome odlučuje Gospodarsko-socijalno vijeće.

Notorna okolnost o tome da niti jedan sindikat javnih službi od 2006. godine, pa do danas nije osporavao sastav pregovaračkih odbora za sklapanje predmetnih sporazuma i dodatka o osnovici, potvrđuje činjenicu da su svi sindikati javnih službi, sukladno čl. 254. st. 2. ZR-a1, sporazumno odlučili o broju članova i sastavu pregovaračkih odbora.

U tom smislu je odluka Županijskog suda u Zagrebu br. Gž R-425/13 nebitna za ovaj predmet, jer je u sporu ŽSZ Gž R-425/13 jedan sindikat aktivno osporavao sastav pregovaračkog odbora, te isticao da je nezakonito isključen iz kolektivnog pregovaranja.

U slučaju Sporazuma o osnovici, Dodatka Sporazumu i Izmjena Dodatka Sporazumu, niti jedan sindikat javnih službi nikada nije osporavao sporazum sindikata javnih službi o formiranju pregovaračkih odbora. Sporazum o osnovici utvrđen je Temeljnim kolektivnim ugovorom iz 2007. godine. Odredbom čl. 49. st. 4. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (NN 84/07 - dalje: TKU'07), sklopljenom između Vlade RH i sindikata javnih službi, ugovoreno je da Sporazum o osnovici, kao i svi sporazumi koji iz njega proističu, predstavljaju sastavni dio TKU'07.

Budući da tuženik ne dovodi u pitanje zakonitost kolektivnog pregovaranja o sklapanju TKU'07, onda se pitanje kolektivnog pregovaranja o Sporazumu o osnovici pokazuje nebitnim, jer su stranke TKU'07 izričitom odredbom TKU'07 ugovorile primjenu Sporazuma o osnovici.

Tužitelj pri tome napominje da su TKU'07 i Sporazum o osnovici sklopljeni od strane istih osam sindikata javnih službi te Vlade RH. Stoga Sporazum o osnovici ima svojstvo kolektivnog ugovora jer je sklopljen od strane osoba koje mogu biti stranke kolektivnog ugovora te uređuje pitanje plaće iz radnog odnosa.

Dodatak Sporazumu utvrđen je Temeljnim kolektivnim ugovorom iz 2010. godine te Zakonom o osnovici plaće u javnim službama. Jednako kao i Sporazum o osnovici, Dodatak Sporazumu utvrđen je odredbom čl. 51. st. 4. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (NN br. 115/10 - dalje: TKU'10) kojom je bila utvrđena primjena Dodatka Sporazumu, te svih njegovih izmjena i dopuna, na pitanje visine plaće u javnim službama.

TKU'10 i Dodatak Sporazumu sklopljeni su od strane istih osam sindikata javnih službi koji su sklopili TKU'07 i Sporazum o osnovici. Stoga i Dodatak Sporazumu ima svojstvo kolektivnog ugovora, jer su stranke TKU'10 izričitom odredbom TKU'10 utvrdile primjenu Dodatka Sporazumu.

Za razliku od Sporazuma o osnovici, obvezna primjena Dodatka Sporazumu je dodatno potvrđena i samim Zakonom o osnovici za plaće u javnim službama, tj. člankom 3. prijelaznih i završnih odredaba od 16. listopada 2009. godine. Prema tome, Dodatak Sporazumu je izravno temeljem zakonske odredbe potvrđen kao kolektivni ugovor.

Izmjene Dodatka Sporazumu utvrđene su Temeljnim kolektivnim ugovorom iz 2012. godine. Nakon sklapanja Izmjena Dodatka Sporazumu, odredbom čl. 51. st. 4. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (NN br. 141/12 - dalje:

TKU'12), sklopljenog krajem 2012. godine, utvrđena je primjena Dodatka Sporazumu, te svih njegovih izmjena i dopuna, na pitanje visine plaće u javnim službama.

Izmjene Dodatka Sporazumu sklopljene su između istih sindikata, izuzev SSZSSH, koji su sklopili Sporazum o osnovici i Dodatak Sporazumu, međutim SSZSSH je sklapanjem TKU'12 naknadno pristupio Izmjenama Dodatka Sporazumu.

Stranke TKU'12 se na strani sindikata razlikuju s obzirom na tadašnje zakonske promjene². Sukladno novom zakonskom uređenju, pregovarački odbor TKU'12 utvrđen je odlukom Povjerenstva za utvrđivanje reprezentativnosti od 13. studenog 2012. godine.

Stranke TKU'12, za koje je nesporno da su provele zakoniti postupak kolektivnog pregovaranja, su izričito utvrdile primjenu Dodatka Sporazumu i svih njegovih izmjena i dopuna. U praksi VSRH izraženoj kroz odluke br. Revr-847/2010 i Revr-1797/2009 jasno je potvrđeno da sindikati mogu i naknadno, kroz potpisivanje kasnijih kolektivnih ugovora ili njihovih dodataka, pristupiti ranije potpisanim kolektivnim ugovorima ili njihovim dodacima. (odluke VSRH br. Revr-847/2010 i Revr-1797/2009.).

Slijedom navedenog, pravila Zakona o radu o kolektivnom pregovaranju nisu mogla biti povrijeđena jer odredbe TKU'07, TKU'10 i TKU'12 utvrđuju da se osnovica za plaće u javnim službama određuje sukladno Sporazumu o osnovici, odnosno Dodatku Sporazumu i svim njegovim izmjenama i dopunama. Time je, posebno u odnosu na Izmjene Dodatka Sporazumu i čl. 51. st. 4. TKU'12, ispunjen uvjet iz čl. 2. ZOPJS.

Tuženik u dijelu svog odgovora ističe kako Sporazum o osnovici, Dodatak Sporazumu i Izmjena Dodatka Sporazumu nisu kolektivni ugovori jer sadržajno ne utvrđuju konkretna prava zaposlenih koja bi se, izravno i neposredno, mogla primijeniti. Definicija kolektivnog ugovora je u Republici Hrvatskoj uređena ZR-om koji u čl. 185. i 187. propisuje tko su stranke i koji je predmet kolektivnog ugovora. Za stranke kolektivnog ugovora je odredbom čl. 185. ZR-a propisano da s jedne strane stoje poslodavci i udruge poslodavaca, a s druge strane sindikati i udruge sindikata. Glede osnovice za plaće u javnim službama postoji poseban propis, ZOPJS, koji u čl. 2. na strani poslodavaca kao stranku propisuje Vladu RH.

Sukladno čl. 187. ZR-a, predmet kolektivnog ugovora može biti (i) prava i obveze stranaka koje su taj ugovor sklopile, (i) pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnih odnosa, te (i) druga pitanja iz radnih odnosa ili u svezi s radnim odnosom.

Kako su Sporazum o osnovici, Dodatak Sporazumu i Izmjena Dodatka Sporazumu sklopljeni od strane osoba koje sukladno čl. 185. ZR-a i čl. 2. ZOPJS mogu biti stranke kolektivnog ugovora, te kako je predmet istih ugovora, sukladno čl. 187. ZR-a, osnovica za plaće iz radnog odnosa, onda isti akti u formalnom i sadržajnom smislu odgovaraju zakonskom pojmu kolektivnog ugovora.

Odredba čl. VII. st. 1. Izmjena Dodatka Sporazumu propisuje da odgoda uskladbe nastupa ako bi u nekom od razdoblja opisanim u čl. III-V bio zabilježen negativan rast BDP-a. 4.2. Iz odredbe čl. III. proizlazi da se ista odredba odnosi na razdoblje od trenutka ispunjenja uvjeta za povećanje osnovice pa nadalje, tj. ubuduće. Sukladno javno objavljenim i opće poznatim podacima DZS-a, od 4. kvartala 2014. godine pa nadalje nije bilo negativnog rasta BDP-a, već upravo suprotno, pozitivnog rasta.

U tom smislu nije ispunjen uvjet za primjenu čl. VII. st. 1. koji glasi: "Ako realni međugodišnji tromjesečni BDP zabilježi negativan rast u nekom od razdoblja u člancima III do V (...)". Budući da BDP nije zabilježio negativan rast u razdoblju iz čl. III. Izmjena Dodatka Sporazumu, a niti naknadno, onda se odgoda iz čl. VII. st. 1. ne može primijeniti. Odredba čl. VII. st. 1. ne odnosi se na povrat osnovice iz čl. III., već isključivo na uskladbu osnovice iz čl. IV. i V. Izmjena Dodatka Sporazumu. Naime, namjera Vlade RH i sindikata bila je, nakon povrata osnovice na razinu iz 2009. godine tj. na iznos od 5.414,37 kn, daljnjim usklađivanjem iste dovesti do ciljane cijene rada javnih službi u odnosu na prosječnu plaću u privredi Republike Hrvatske na razinu od 95:100. Odredba čl. VII. st. 1. stoga nije u vezi s povratom osnovice iz čl. III., niti se tako može tumačiti.

Odgoda uskladbe od 12 neprekidnih kvartala već je iskorištena kroz odredbu čl. IV. st. 5. Izmjena Dodatka Sporazumu i temeljem Vjerodostojnog tumačenja od 28. prosinca 2012. godine. Odredbom čl. IV. st. 5. ugovoreno je da ako se do 31.12.2012. godine ne ispune pretpostavke iz čl. III., da će Vlada RH biti u obvezi korigirati i isplatiti povećanu osnovicu od 1.4.2013. godine nadalje.

Sindikati javnih službi i Vlada RH su dana 28.12.2012. godine usvojili Vjerodostojno tumačenje Izmjena Dodatka Sporazumu kojim su utvrdili da se odgoda iz čl. VII. st. 1. primjenjuje i na eksplicitan rok iz čl. IV. st. 5. (31.12.2012.g.).

Stoga je u čl. 2. Vjerodostojnog tumačenja utvrđeno je da je BDP ostvario negativan rast od 4 kvartala (zadnji kvartal 2011. i tri kvartala u 2012. godine), te da se primjena članka IV. st. 5. odgađa do 31.12.2013. godine. No, kako je BDP ostvario negativan rast tijekom 2013. i 2014. godine, onda je primjena čl. IV. st. 5. odgođena u 2013. godini i 2014. godini, s mogućom primjenom od 31.12.2015. godine.

Dakle, primjena čl. IV. st. 5. je temeljem čl. VII. st. 1. odgođena za 1 kvartal negativnog rasta BDP-a u 2011. godini, za 4 kvartal negativnog rasta BDP-a u 2012. godini, za 4 kvartal negativnog rasta BDP-a u 2013. godini, te za 3 kvartal negativnog rasta BDP-a u 2014. godini.

To ukupno čini odgodu od 12 uzastopnih kvartala koja se temeljem čl. VII. st. 1. u vezi s čl. IV. st. 5. primjenjivala od 31.12.2012. do 31.12.2015. godine.

Budući da je odgoda od 12 uzastopnih kvartala već iskorištena temeljem čl. IV. st. 5. za razdoblje od 31.12.2012. do 31.12.2015. godine, onda pravno nije moguće istu odgodu primijeniti na razdoblje iz čl. III.

U cilju utvrđivanja osnovnosti i visine tužbenog zahtjeva sud je u dokaznom dijelu postupka proveo financijsko-knjigovodstveno vještačenje na okolnost izračuna pripadajućih razlika po osnovama po kojima to tužitelj potražuje, a sukladno Kolektivnim ugovorima i pravnim propisima koji su bili na snazi u tuženom periodu, te izvršio uvid u sve isprave priložene pisu.

Tužba je dopuštena.

Tužbeni zahtjev je osnovan.

Uvidom u nalaz i mišljenje vještaka financijsko knjigovodstvene struke G.R. od 15. rujna 2017. godine utvrđeno da je na temelju objavljenih službenih podataka Državnog zavoda

za statistiku koji se odnose na procjenu tromjesečnog bruto domaćeg proizvoda za četiri tromjesečja u 2015.g. u odnosu na prethodnu 2014.g., za drugo i treće tromjesečje 2015.g. uzastopno, utvrđen rast BDP – u prosjeku za 2 %.

Službenim priopćenjem br. 12.1.1/3 od 4. prosinca 2015. godine Državnog zavoda za statistiku ispunjeni su uvjeti kojima se određuje način povrata osnovice prema odredbi čl. 3. Izmjena i dopuna Sporazuma za primjenu osnovice za obračun plaće u visini od 5.415,37 kn bruto. Uvjeti za povećanje osnovice ispunjeni su u prosincu 2015.g. s početkom primjene u siječnju 2016. godine (plaća za prosinac 2015.g. isplaćena u siječnju 2016.g.).

Utvrđena razlika bruto plaće tužiteljice koja je obračuna prema osnovici od 5.415,37 kn u odnosu na osnovicu po kojoj tužiteljici je isplaćena plaća za razdoblje od 1. prosinca 2015. godine do 31. prosinca 2016. godine iznosi ukupno 12.828,56 kn, a u pojedinačnim mjesečnim iznosima kako je to navedeno u nalazu, temeljem kojeg je tužiteljica konačno i uredila tužbeni zahtjev.

Analizirajući sve provedene dokaze i isprave priložene spisu je kao nesporno utvrdio:

- da je tužitelj u cijelom utuženom periodu bio kod tuženika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, te obavljao poslove radnog mjesta I. vrste – izvanredni profesor,

- da mu je tuženik isplaćivao plaću po osnovici od 5.108,84 kn,

- da tuženik kao poslodavac predstavlja javnu službu u smislu odredbe čl. 2. Zakona o plaćama u javnim službama (NN 27/01 i 39/09).

Na temelju tako provedenog dokaznog postupka i utvrđenog činjeničnog stanja, sud smatra u cijelosti osnovanim tužbeni zahtjev tužitelja, odnosno da je tuženik za utuženi period, odnosno od siječnja 2016.g. do siječnja 2017.g., bio dužan obračunavati i isplaćivati plaću tužitelja prema visini osnovice od 5.415,37 kn.

Naime, sud u cijelosti prihvaća stav tužitelja o pravnoj osnovi tužbe. Zahtjev za isplatu razlike plaće temeljem odredbe čl. III. Izmjena i dopuna Dodatku sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama sklopljenog dana 26. listopada 2011. godine i Arbitražne odluke od prosinca 2011.g. Tuženik kao poslodavac predstavlja javnu službu u smislu odredbe čl. 2. Zakona o plaćama u javnim službama (NN 27/01 i 39/09).

Pravo na isplatu temeljem navedene odredbe potvrđuju i Sporazum o osnovici za plaće u javnim službama od 23. studenog 2006. godine sklopljen između Vlade Republike Hrvatske i Sindikata javnih službi kojim je ugovoreno povećanje osnovice za izračun plaća u javnim službama (nastavno osnovica) za po 6 % u 2007.g., 2008.g. i 2009.g., te Dodatak Sporazumu o osnovici plaće u javnim službama od dana 12. svibnja 2009. godine sklopljen između Vlade RH i Sindikata javnih službi, a Izmjene dodatka sporazumu usvojene su i u obliku Arbitražne odluke od dana 7. prosinca 2011. godine.

Sukladno čl. XI. st. 4. Izmjena dodatka sporazumu ugovoreno trajanje istoga je 5 godina. Zbog pravila o produženoj primjeni kolektivnih ugovora iz čl. 199. st. 1. Zakona o radu (NN 93/14) primjena izmjena dodatka sporazumu istekla je dana 26. siječnja 2017. godine.

I po mišljenju ovoga suda Izmjena dodatka sporazumu predstavljaju Kolektivni ugovor sklopljen sukladno odredbama čl. 2. Zakona o osnovici plaće u javnim službama (NN 39/09, 124/09) temeljem koje se osnovica za plaće u javnim službama utvrđuje kolektivnim ugovorom između Vlade RH i sindikata javnih službi, te odredbe čl. 51. st. 4. Temeljenog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (NN 115/10), kojom je bila utvrđena primjena Dodatka sporazumu, te svih njegovih izmjena i dopuna, na pitanje visine plaće u javnim službama, kako i odredbe čl. 51. st. 4. Temeljenog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (NN 141/12), kojom je utvrđena primjena dodatka sporazumu, te svih njegovih izmjena i dopuna na pitanje visine plaće u javnim službama.

Ovo sve potvrđuje i činjenica da su Vlada RH i sindikati javnih službi dana 28. prosinca 2012.g. usvojili Vjerodostojno tumačenje izmjena dodatka sporazuma radi pojašnjenja primjene čl. IV. st. 5. u vezi čl. VII. st. 1. Izmjena dodatka sporazumu. Uvjeti za povećanje osnovice temeljem odredbe čl. III. Izmjena dodatka sporazumu ispunjeni su krajem 2015.g., s početkom primjene od siječnja 2016. godine. Odredbom čl. III. Izmjene dodatka sporazumu ugovoreno je da "osnovica za obračun plaće u javnim službama iznositi će 5.415,37 kn bruto, za mjesec u kojem službeni pokazatelji Državnog zavoda za statistiku RH ukažu da poboljšanje stanja odnosno rast međugodišnjeg realnog tromjesečnog BDP-a za dva tromjesečja uzastopno (u odnosu na isto razdoblje prethodne godine), **prosječno dva ili više posto** (mjereno aritmetičkom sredinom dvije stope realnog rasta međugodišnjeg tromjesečnog BDP-a dva uzastopna tromjesečja) i primjenjivat će se iza toga do prve slijedeće promjene prema ovim izmjenama i dopunama".

Državni zavod za statistiku objavio je dana 28. kolovoza 2015. godine prvu procjenu tromjesečnog BDP-a za drugo tromjesečje 2015.g. u kojoj se navodi kako je BDP realno veći za 1,2 % u drugom tromjesečju 2015.g. u odnosu na isto tromjesečje 2014.g. Isti statistički pokazatelji potvrđeni su i procjenom DZS-a od 4. rujna 2015.g. Dana 27. studenog 2015. godine DZS je objavio prvu procjenu tromjesečnog BDP-a za treće tromjesečje 2015.g. u kojoj se navodi kako je BDP realno veći za 2,8 % u trećem tromjesečju 2015.g. u odnosu na isto tromjesečje 2014.g. Isti statistički pokazatelji potvrđeni su i procjenom DZS od dana 4. prosinca 2015.g., iz čega proizlazi da je aritmetička sredina gore navedene dvije stope realnog rasta BDP iznosi upravo 2 %, pa je krajem studenog 2015.g. ispunjen uvjet iz čl. III. Izmjena dodatka sporazumu, jer su u tom mjesecu objavljeni relevantni podaci DZS-a. Budući je odredbom čl. VII. c. st. 3. Izmjena dodatka sporazumu ugovoreno da ako se nešto isplaćuje ili povećava "za mjesec", da se u prvom slijedećem vrši ta primjena, isplata odnosno povišica, onda se osnovica za rad u prosincu 2015.g. povećala na iznos od 5.415,37 kn.

DZS objavio je dana 4. ožujka 2016. godine procjenu tromjesečnog BDP-a za četvrto tromjesečje 2015.g. u kojoj se navodi kako je BDP realno veći za 1,9 % u odnosu na isto tromjesečje 2014.g., a dana 20. listopada 2016. godine objavio je Priopćenje za javnost u povodu objave usklađenih tromjesečnih podataka BDP od prvog tromjesečja 2014.g. do drugog tromjesečja 2016.g. prema BDP za 2014.g. Iz revidiranih podataka proizlazi da bi, bez zaokruživanja, kvartalna stopa rasta BDP za drugi kvartal 2015.g. iznosila 1,24561 %, dok bi za treći kvartal iznosila 2,78247 %. Stoga, revidirani podaci DZS-a jasno pokazuju da su uvjeti za povećanje osnovice iz čl. III. Izmjena dodatka sporazumu ispunjeni krajem studenog 2015. godine.

Što se tiče tuženikovog prigovora ništetnosti, odnosno valjanost Izmjena i dopuna sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama, jer da isti nije potpisan od strane svih potpisnica prvotnog Sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama, kao i da su Izmjene i

dopune sporazuma donesene na nezakonit način obzirom da ih je Vlada RH usvojila na telefonskoj sjednici, sud isti također smatra neosnovanim.

Naime, iz odluka VSRH (Revr-409/09, Revr-408/12) i Ustavnog suda RH (U-III/3535/2012) proizlazi da izmjene kolektivnog ugovora nužno ne moraju biti potpisane od svih izvornih potpisnika kolektivnog ugovora, kao i da pojedini sindikati ne smiju protivno zakonu biti isključeni iz kolektivnog pregovaranja te sklapanja kolektivnog ugovora, a tuženik nije ponudio dokaz da bi SSHSSZ bio protuzakonito isključen iz kolektivnog pregovaranja, osobito s obzirom da je SSHSSZ je parafirao Izmjene Dodatka Sporazumu, što dokazuje da je ravnopravno s ostalim sindikatima sudjelovao u pregovorima. VSRH je u presudi br. GŽ-13/02 zauzeo stav prema kojem treba smatrati da je sindikat pravilno zastupljen u pregovorima i kad zastupnici nekih od zastupljenih sindikata ne sudjeluju u pregovorima jer su to odbili, odnosno da je sindikat u pregovorima valjano zastupljen i onda kad drugi zastupljeni sindikat kod poslodavca, iz bilo kojeg razloga, odbije sudjelovati u pregovorima.

Kod toga posebno valja naglasiti da niti jedna od potpisnica, a osobito Vlada RH, nije u zakonom predviđenom postupku osporila valjanost, odnosno dokazala ništetnost Izmjena i dopuna sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama, pa je prigovor tuženika u cijelosti neosnovan.

Tuženik također ističe kako je čl. VII. st. 1. Izmjena i dopuna dodatka sporazuma od 26. listopada 2011.g. predviđeno kako će se za slučaj da realni međugodišnji tromjesečni BDP zabilježi negativni rast u nekom od razdoblja opisanih u člancima III. - V. navedenih Izmjena i dopuna, usklađenje se odgađa za onoliko tromjesečja koliko je pad realnog tromjesečnog BDP-a trajao.

Odredba čl. VII. st. 1. Izmjena Dodatka Sporazumu propisuje da odgoda uskladbe nastupa ako bi u nekom od razdoblja opisanim u čl. III-V bio zabilježen negativan rast BDP-a. 4.2. Iz odredbe čl. III. proizlazi da se ista odredba odnosi na razdoblje od trenutka ispunjenja uvjeta za povećanje osnovice pa nadalje, tj. ubuduće. Sukladno javno objavljenim i opće poznatim podacima DZS-a, od 4. kvartala 2014. godine pa nadalje nije bilo negativnog rasta BDP-a, već upravo suprotno, pozitivnog rasta.

I ovaj sud smatra da nije ispunjen uvjet za primjenu čl. VII. st. 1. koji glasi: "Ako realni međugodišnji tromjesečni BDP zabilježi negativan rast u nekom od razdoblja u člancima III do V (...)". Budući da BDP nije zabilježio negativan rast u razdoblju iz čl. III. Izmjena Dodatka Sporazumu, a niti naknadno, onda se odgoda iz čl. VII. st. 1. ne može primijeniti.

Ovo stoga što se odredba čl. VII. st. 1. ne odnosi na povrat osnovice iz čl. III., već isključivo na usklađenje osnovice iz čl. IV. i V. Izmjena Dodatka Sporazumu. Sud smatra da je namjera Vlade RH i sindikata bila, povrat osnovice na razinu iz 2009. godine tj. na iznos od 5.414,37 kn, Odredba čl. VII. st. 1. nije u vezi s povratom osnovice iz čl. III., niti se tako može tumačiti.

Odgoda uskladbe od 12 neprekidnih kvartala iskorištena je kroz odredbu čl. IV. st. 5. Izmjena Dodatka Sporazumu i temeljem Vjerodostojnog tumačenja od 28. prosinca 2012. godine. Odredbom čl. IV. st. 5. ugovoreno je da ako se do 31.12.2012. godine ne ispune pretpostavke iz čl. III., da će Vlada RH biti u obvezi korigirati i isplatiti povećanu osnovicu od 1.4.2013. godine nadalje.

Iz navedenog proizlazi da je tuženik od siječnja 2016.g. i nadalje tužiteljevu plaću bio dužan obračunavati i isplatiti po osnovici od 5.415,37 kn, pa je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan.

Na dosuđene iznose o tužitelju je dosuđena i zatezna kamata određena čl. 29. Zakona o obveznim odnosima.

Odluka suda o troškovima postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13), te su tužitelju dosuđeni troškovi sukladno Tarifi o nagradama i naknadi za rad odvjetnika i vrijednosti predmeta spora.

Tako je tužitelju za sastav tužbe dosuđeno 1.000,00 kn, te po 1.000,00 kn za podneske od 13.6.2017.g., 25.9.2017.g. i za ročišta 26.6.2017.g. i 23.10.2017.g., što je ukupno 5.000,00 kn. Tužitelju je dosuđen trošak vještačenje od 1.500,00 kn, te je ukupno tužitelju dosuđeno 6.500,00 kn.

U Osijeku, 14. prosinca 2017. godine.

SUDAC
J. P.,v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove odluke suda nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 8 dana od

dana primitka iste. Žalba se podnosi pisano u četiri istovjetna primjerka, putem ovog suda nadležnom županijskom sudu.

DOSTAVITI:

Za točnost otpravka : ovlaštteni službenik
R. Đ.